

**Qorti tal-Magistrati (Ghawdex)
Gurisdizzjoni Superjuri
Sezzjoni Generali**

Magistrat Dr Joanne Vella Cuschieri B.A., Mag. Jur. (Eur. Law.) LL.D.

Illum it-Tlieta, 3 ta' Ottubru 2017

Rikors Guramentat Numru:- 76/2014JVC

John Portelli u martu Maria Portelli ghal kull interess li jista' jkollha

Vs

Ronald Parnis

Il-Qorti;

Rat ir-Rikors guramentat tal-atturi li ppremettew:

1. Illi nhar il-wiehed u tletin ta' Awissu, elfejn u tlettax (31.08.2013), waqt li l-attur kien qieghed isuq il-*motorcycle* tieghu tal-marka Triumph, bin-numru ta' registrazzjoni MJP 900, fi Triq l-Imgarr, Xewkija, Ghawdex, huwa kien involut f'incident awtomobilistiku mal-vettura tal-konvenut tal-marka Isuzu, bin-numru ta'

registrazzjoni JAZ 831, meta safa' imtassar mill-vettura ta' l-istess konvenut;

2. Illi dan l-incident awtomobilistiku sehh unikament tort u htija tal-konvenut, minhabba negligenza, traskuragni, imperizja, u non-osservanza tar-regolamenti tat-traffiku da parti tieghu, b'mod partikolari minhabba nuqqas ta' *proper lookout* min-naha tieghu, meta kien qed jaghmel manuvra azzardata;
3. Illi kawza ta' dan l-incident l-attur soffra danni fuq il-vettura tieghu kif ukoll soffra griehi ta' natura gravi fuq il-persuna tieghu u kien anke fil-periklu tal-mewt, kif ser jigi spjegat ahjar tul is-smiegh ta' din il-kawza;
4. Illi allura kawza ta' dan l-incident l-attur soffra diversi danni, konsistenti kemm f'danni ngenti, kif ukoll f'lukri cessanti;
5. Illi l-attur irid jigi kkumpensat ghal dawn id-danni, u minkejja diversi nterpellazzjonijet, il-konvenut naqas milli jersaq ghal xi likwidazzjoni;
6. Illi dan ir-rikors qed isir u qed jigi kkonfermat bil-gurament mill-attur John Portelli, li ghandu konoxxenza vera u proprja tal-fatti li taw lok ghal din il-kawza.

Talbu lil din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddikjara illi l-incident fuq imsemmi li sehh fil-wiehed u tletin (31) ta' Awwissu, elfejn u tlettax (31.08.2013), fi Triq l-Imgarr, Xewkija, Ghawdex, sehh unikament tort u htija tal-konvenut;
2. Tillikwida dawk id-danni kollha sofferti mill-attur, u dan kemm fir-rigward ta' danni emergenti, kif ukoll lukri cessanti.
3. Tikkundanna lill-konvenut ihallas dawk id-danni hekk likwidati.

Bl-ispejjez kollha nkluzi dawk tal-ittra ufficcjali ta' Settembru tas-sena elfejn u erbatax (2014). Bl-ingunzjoni tal-konvenut minn issa ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata ta' Ronald Parnis illi eccepixxa:

1. Illi preliminarjament, ghall-finijiet u l-effetti kollha tal-Ligi, l-eccepjenti jirriservaw minn issa illi jitolbu l-kjamata fil-kawza tas-socjeta' assikuratrici Atlas Insurance Agency Limited;
2. Subordinament u minghajr ebda pregudizzju ghall-premess, it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-atturi, u dan peress li ghall-kollizzjoni in kwistjoni huwa unikament responsabbli l-istess attur John Portelli li fil-mument tal-kollizzjoni kien qiegħed isuq b' mod traskurat, negligent, imprudenti, u naqas milli jħares ir-regolamenti tat-traffiku;

3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri fil-fatt u fid-dritt.

Rat l-affidavits, xhieda, dokumenti u provi kollha eseblti fl-atti;

Rat illi fil-verbal tas-16 ta' Meju, 2017 il-kawza thalliet ghad-decizjoni ghal-lum bil-fakulta' li l-partijiet jaghmlu s-sottomissjonijiet taghhom bil-miktub;

Rat is-sottomissjonijiet eseblti fl-atti.

Rat l-atti kollha.

Ikkunsidrat

Illi din hija kawza dwar incidenti awtomobilistiku li sehh nhar il-31 ta' Awwissu, 2013 bejn il-mutur tal-attur John Portelli misjuq minnu bin-numru ta' registrazzjoni MJP 900 u l-vettura 'pick-up' misjuqa mill-konvenut Ronald Parnis li ggib in-numru ta' registrazzjoni JAZ 831. L-incident sehh ghall-habta tal-erbgha u nofs ta' wara nofsinhar fi Triq l-Imgarr, Xewkija, Ghawdex. A fol. 34 tal-process jinsabu eseblti numru ta' ritratti mehuda mill-espert Max Xuereb imqabbad mill-Magistrat Inkwirenti Dr. Paul Coppini. Konsegwenza ta' dan l-incident awtomobilistiku l-attur soffra griehi li kkawzawlu debilita permanenti. L-entita' ta din id-debilita' permanenti tvarja fl-atti bejn dak dikjarat mill-espert ex parte Massimo Abela (fol. 14) li ddikjara debilita' ta' 25%, l-espert tal-Qorti Mr. Ray Gatt (fol. 139) li ddikjara debilita' permanenti ta'

9% filwaqt li l-esperti medici addizzjonali (fol. 197) waslu għall-konkluzjoni li l-attur sofra debilita' permanenti ta' 30%.

L-attur isostni fir-rikors guramentat tieghu li l-incident sehh tort imputabbli lill-konvenut u għaldaqstant ressaq talba sabiex din il-Qorti tiddikjara li l-konvenut huwa responsabbli għall-incident u sabiex tillikwida d-danni sofferti minnu. Il-konvenut da parti tieghu jirrispondi li l-incident in kwistjoni sehh tort is-sewqan traskurat, negligenti, imprudenti u nuqqas ta' tharis tar-regolamenti tat-traffiku da parti tal-istess attur u għaldaqstant skont il-konvenut it-talbiet attrici għandhom jigu respinti.

Illi mill-provi migbura jirrizulta li għalkemm involut fl-incidenti l-attur isostni li ma jiftakar xejn mill-istess incident u għaldaqstant din il-Qorti hija sprovvista mill-versjoni dwar kif sehh l-incident da parti tal-attur. Fl-affidavit tieghu huwa jixhed kif isegwi:

'Fil-wiehed u tletin (31) ta' Awwissu elfejn u tlettax (2013), niftakar illi hriegt bih mid-dar wara nofsinhar. Kelli crash helmet ta' lewn ahmar. Mort sal-Knisja tal-Madonna Ta' Pinu u wara kont sejjer dawra lejn l-Imgarr u kien fi hsiebi ningabar id-dar. Niftakar illi kont għaddej medja ta' erbghin jew hamsa u erbghin kilometri fis-siegha. Jien ma kontx ingerri hafna bhala velocita anke jekk il-mutur kellu kapacita ta' 900cc. Dik kienet il-velocita li normalment dejjem soqt biha.

L-ahhar li niftakar huwa li kont sejjer minn Victoria, għad-direzzjoni tax-Xewkija. Niftakar li għaddejt minn quddiem l-għassa tal-pulizija tar-

Rabat. Minn hemm ma niftakarx x'gara. Ma' l-incident tlift il-memorja ta' x'gara minn hemm 'il quddiem. Ma niftakar xejn mill-accident. Niftakar biss li meta gejt f'sensija kont l-Isptar. Li sehh wara nafu ghaliex spjegawli l-familjari.' (Affidavit tal-attur a fol. 10 tal-process)

Fil-kopja tax-xhieda tal-attur fil-proceduri kriminali li gew esebiti wkoll fl-atti odjerni l-attur jixhed li huwa jiftakar li wasal sal-iskola tar-Rabat u cioe' ftit aktar 'il isfel mill-ghassa tal-pulizija, jghid li tefa' l-mutur free fejn l-Astra u qal issa jmur sax-Xatt bil-kwiet. Wara ma jiftakar xejn aktar ghajr li fetah ghajnejh sittax-il gurnata (16) wara. (Ara fol. 116 sa 117). Isostni wkoll li huwa sakemm jiftakar kien ghaddej b'velocita' ta' erbghin sa hamsa u erbghin kilometri fis-siegha.

Apparti l-attur, xhieda tal-incident kien hemm il-konvenut Ronald Parnis, ir-ragel ta' ohtu Noel Tabone kif ukoll sewwieq ta' vettura li kienet pozizzjonata wara numru ta' vetturi wara l-konvenut certu Lee Philips.

Fil-process odjern din il-Qorti ghandha versjonijiet tal-konvenut moghtija f'istanzi diversi tal-proceduri kif isegwi:

A fol. 42 tal-process jinsab esebiti ir-rapport tal-pulizija mehud mis-Surgent Jason Xerri fejn il-versjoni tal-konvenut immedjatament wara l-incident taqra kif isegwi:

'Kont sejjer lejn ix-Xewkija u x'hin wasalt fejn il-ground tax-Xewkija ghamilt l-indicator biex nikser go side street u kulma naf hu li hassejt daqqa kbira fil-bieba tan-naha tieghi.'

A fol. 147 tal-process jinsab esebit l-affidavit tal-konvenut Ronald Parnis fejn huwa jiddeskrivi l-incident kif isegwi:

‘Bdejna mexjin ghal triqtna fi Triq l-iMgarr, fid-direzzjoni tax-Xatt, u meta ghaddejna minn hdejn il-mekkanik waqqafna ftit, innutajna li l-mekkanik kien maghluq u ghalhekk konna ser nirritornaw lura lejn it-Taflija, minfejn konna gejna. Biex nispjega lill-mekkanik jinsab madwar sittin (60) metru minn hdejn il-bini tal-Headquarters tal-Gozo Football Association.

Nghid li ahna komplejna nsuqu fid-direzzjoni tax-Xatt, malli ghaddejna l-entratura tal-ground tal-football ftit metri ‘l fuq fid-direzzjoni lejn ix-xatt xghelt l-indicator biex inkun nista’ nikser fuqi lejn dak il-parking li hemm fuq in-naha opposta tal-ground tal-football. Nispjega li biswit il-ground hemm speci ta’ parking zghir ‘il gewwa mis-central strip.

Malli qrobt lejn l-entratura tal-parking, naqqast il-velocita’, kwazi kwazi ghal kollox u tista’ tghid li kont kwazi waqaft, harist mill-faccata biex nara jekk kienux gejjin vetturi mid-direzzjoni opposta, jigifieri min-naha tax-xatt u nghid li ma rajt lil hadd. Inzid nghid li quddiemi ma niftakarx li kien hemm karoZZi, u jekk kien hemm kienu ‘l boghod hafna peress li jiena kont miexi bil-mod ghax kelli l-hsieb li nikser ghal gol-parking.

Harist ukoll mill-mera tan-naha tieghi biex nara kienx hemm vetturi li kienu jaqilghu minn warajja, izda ma rajt lil hadd u ghalhekk jiena bdejt ftit ftit nikser lejn id-direzzjoni tal-parking.

Kont diga' rsaqt bit-trakk kollu fil-karreggjata opposta. Fid-daqqa u l-hin nisma' hoss qawwi u daqqa fil-bieb tieghi. Jiena mmedjatament ghafast il-brejk tista' tghid istintivament u waqaft. B'mod awtomatiku dawwart rasi lejn in-naha tieghi u nara l-mutur li kien ghadu kif habat fil-bieba tieghi kompla mieghi fid-direzzjoni li konna sejr in fiha ahna u baqa' diehel fil-hajt. Nghid li l-mutur kien ghaddej b'velocita' qawwija, tant infatti li ghamel hsara fil-bieba tat-trakk u baqa' diehel fil-hajt bil-konsegwenza li tkisser u s-sewwieq tal-mutur wegga' serjament. Inzid nghid illi meta harist, cert illi dan il-mutur ma kontx rajtu qabel, u biex tfaccali f'salt b'dak il-mod, u laqatni b'sahha tali li l-bieba tieghi lanqas setghet tinfetah, u l-mod kif tkaxkar, ghalija huma kollha ndikattivi li dan kien qieghed igerri.

Jiena nnutajt lis-sewwieq jitkaxkar ma' l-art filwaqt li l-mutur baqa' diehel head on fil-hajt. Il-mutur biex tghaxxaq, wara li habat fil-hajt rega' nqaleb fuq genb u spicca fuq is-sewwieq li kien tahtu.

Jiena tfejt it-trakk ghal kollox, tajt is-salt biex nohrog mit-trakk, pruvajt niftah il-bieba izda ma setghetx tinfetah. Qbizt minn got tieqa tan-naha tieghi u bqajt sejjer dirett lejn is-sewwieq. Noel kien diga' hemm. Niftakar li s-sewwieq kien qieghed jokrob bl-ugiegh. Minnufih cempilna l-amublanza u nehhejt il-mutur minn fuq is-sewwieq. Nghid illi mutur kulma ghamilna kien li erfajnieh fl-istess post bil-wieqaf minghajr ma harriknieh mill-posizzjoni li kien jinsab.'

A fol. 171 et seq tal-process il-konvenut mistoqsi diversi drabi kemm mill-kontro-parti kif ukoll mill-Qorti jibqa' jikkonferma li huwa kien jaf li kien

hemm il-karozzi warajh u li hu hares lura mill-mera tan-naha tieghu sabiex jara li ma hemm hadd qed jipprova jaqbez minn wara qabel ma ghamel il-manuvra sabiex jidhol fis-‘side-road’:

‘Avukat: Jigifieri int ma tajtx kaz x’kien gej warajk? Li rajt min kien gej fil-faccata fejn kont ser taqsam.

Xhud: Fejn kont ser naqsam iva, imma rajt jekk minn wara hux gej xi hadd.

Avukati: Rajt.

Xhud: Fuq id-direzzjoni l-ohra. Jekk hux hierreg biex jaqla’ xi hadd.

Qorti: Xi hadd hux qed jaqla’ lilek?

Xhud: Il-bqija, jekk tara karozza warajk

Qorti: Deherlek li ghandek tara?

Xhud: Iva, deherli li ghandi nara, rajt minn gol-mera, jekk hux xi hadd qed jaqla’ . . .

Qorti: Biex tara jekk hux qed jaqbez xi hadd.

Xhud: Karozzi warajja kien hemm, kien hemm.

Avukat: U inti fejn innotajt illi kien hemm? Harist fil-mera tieghek, jew fil-mera tan-nofs jew x'imkien?

Xhud: F'tiegħi, fil-mera tiegħi.

Avukat: Harist fil-mera tieghek u rajt karożzi gejjin warajk qed tghidilna?

Xhud: Kien hemm karożzi gejjin warajja.

Avukat: Il-mutur rajtu gej warajk?

Xhud: Le ma rajtux.

Avukat: Jaqla' l-anqas rajtu?

Xhud: Le

Qorti: Jigifieri inti x'ridt tara ezatt minn gol-mera? X'iccekkjajt?

Xhud: Iccekkjajt jekk hux qed jaqla' xi hadd, biss.

Qorti: Xi hadd, jigifieri gej mill-istess direzzjoni tieghek u ha jaqilek, dik li ccekkjajt?

Xhud: Iva.'

Jinsisti u jichad ukoll fil-kontro-ezami tieghu li huwa kien behsiebu jaghmel U-turn kif gie suggerit diversi drabi lilu mill-avukat tal-kontro-parti.

Noel Tabone il-passiggier fil-vettura misjuqa mill-konvenut wkoll ta l-verzjoni tieghu mmedjatement wara l-incident lis-Surgent Xerri kif isegwi:

‘konna sejr in lejn ix-Xewkija u konna ser nikru ghal got-triq li hemm faccata tal-ground u smajt habta kbira gol-bieba tax-xufier.’

Fix-xhieda tieghu fl-atti tal-proceduri kriminali esebita a fol. 111 isostni kif isegwi:

‘konna tilghin Triq l-Imgarr . . lejn ix-Xatt . . fuq is-seat tal-passiggier . . x’hin wasalna qisu fejn il-bieb tal- . ., ahna konna ha nduru ghal go dak il-parking li hemm quddiem tal-ground u qisu quddiemu il-, quddiem il-bieb tal-ground qisu xi mitt metru qabel induru xeghel l-indicator u bqajna tilghin bil-mod u ha nibdew induru kif konna kwazi jigifieri dorna fid-daqqa u l-hin nisma’ l-habta mal-Pick up . .

Spettur: Issa ghidt li xeghel l-indicator l-imputat u kontu lahaq waqaf kien ghadu miexi x’hin hassejtu l-habta, x’gara?

Xhud: Kif hassejna l-habta ezatt waqaf . . .

Spettur: Jigifieri kien ha jibda diehel.

Xhud: Le kien kwazi dahal.'

Dan ix-xhud jikkonferma li l-mutur ukoll rah mal-habta u mhux qabel. Jinsisti li r-roti ta' quddiem tal-pick-up kienu qabzu l-linja li tifred il-'main-road' minn mas-'side road'. Dan spjegah ahjar fix-xhieda tieghu quddiem din il-Qorti a fol. 156 tal-process. Dan huwa korroborat mir-ritratti esebiti mill-espert fotografiku a fol. 34 b'mod partikolari ritratt MX 1 ghalkemm il-'pick-up' mhux neccessarjament seta' waqaf ezatt mal-'break' u cioe' ezatt fejn sehh l-impatt tant li xhud okulari li ghalih issir referenza aktar 'il isfel Lee Philips (fol. 94 et seq) isostni li l-incident sehh fin-nofs tal-'lane opposta' u li l-'pick-up' kien pozizzjonat b'tali mod li kien qed jaghlaq l-istess 'lane'.

Fuq mistoqsija diretta tal-Qorti Kriminali dan ix-xhud meta mistoqsi jekk rax lill-konvenut Ronal Parnis jixghel l-indicator jikkonferma li iva.

Dwar jekk l-indicator tal-'pick-up' kienx jahdem jew le, is-Surgent Jason Scerri f'diversi partijiet tax-xhieda tieghu fl-atti jikkonferma li huwa x'hin mar fuq il-post iccekkja jekk l-'indicator' kienx jahdem u x'hin il-konvenut startja l-van l-indicator xeghel (ara fost ohrajn fol. 40).

Illi apparti l-konvenut u l-passiggier ta' mieghu kif gia accennat 'il fuq kien hemm ukoll persuna ohra certu Lee Philips (fol. 94 et seq) li resaq sabiex jaghti x-xhieda tieghu fl-atti tal-inkjesta u kriminali dwar x'ra hu mill-incident u jiddeskrivi l-incident kif isegwi:

'I was driving towards the port in a line of traffic, there were maybe four or five vehicles, cars, in front of me, the traffic was driving along at a steady speed, perhaps thirty, forty kilometres an hour (30-40 kms.h). All of a sudden I saw a truck make a turn towards the right towards a layby and then I saw a motor cycle hit the side of the truck. He obviously lost control and then veered off and then I lost sight of him, obviously went into the wall, hit into the wall. . . I think the speed was probably about forty kilometres an hour . . .the traffic was going along at a normal speed, there was quite a lot of traffic in front, nothing unusual.'

Mistoqsi jekk rax il-vetturi involuti fl-incident qabel l-incident jirrispondi:

'No, no. The first time I saw them was when the incident actually happened . . . The first time I saw anything was when I saw a truck that obviously was turning right and the motorcycle hit the truck. That's the first time I saw anything.'

Jixhed ukoll li fl-ebda mument qabel l-incident ma' l-vetturi waqfu 'at a standstill' izda baqghu ghaddejin 'travelling along at a normal pace.'

Dwar id-direzzjoni tal-vann tal-konvenut meta kien qed idur jirrispondi:

'Advocate: All right, but am I correct to say that on the other side of the road, all right, there is a parking area, a parking space, and there is an opening into this parking space.'

Witness: There is an opening yes.

Advocate: So could it be, all right, according to your judgement that Mr. Parnis was entering into this side of the road?

Witness: Yes, he was turning right into it.'

Dwar fejn sehh ezatt l-incident dan ix-xhud jghid (fol. 95):

'In the opposite lane, in the lane coming . . . right in the middle. By the time the truck . . . it was in the middle. It was blocking the lane.'

Dwar is-sahha tal-impatt jixhed:

'The impact was quite a strong blow because he sort of hit it and lost control totally as he hit the van and then went off, you know, sort of . . . off toward the wall, so it was quite a strong impact . . . he hit the vehicle and then he mounted the pavement and I think he hit the wall, hit a big wall and then fell on to the pavement and the bike was on top of him, the bike was lying on top of him and he was on the pavement, injured on the pavement.'

Illi mir-ritratti esebiti mill-espert Max Xuereb l-Qorti tqis li huwa pjuttost car fejn sehh l-incident u cioe' fil-'lane' opposta ghal dik li l-vann tal-konvenut kien qed isuq. Mill-posizzjoni tal-istess van jidher car kif ukoll ikkonferma x-xhud okulari li l-intenzjoni tal-konvenut kienet li jidhol fit-triq tal-gebn. Mil-linji li jidhru fit-triq jidher li din hija manuvra li l-konvenut seta' legalment jaghmilha. Mill-istess ritratti b'mod partikolari mill-ghafsa mhux zghira fil-bieba fuq in-naha tas-sewwieq tal-vann jidher

li l-impatt tal-mutur ma' l-istess vann ma kienx wiehed zghir. Il-mutur tal-attur baqa' jtkaxkar u habat mal-hajt tant li s-surveyor ikkonferma li dan il-mutur minn mutur mizmum ferm tajjeb spicca dikjarat 'total-loss' (ara xhieda tas-surveyor a fol. 80 tal-process u s-survey esebit a fol. 84). Din il-Qorti tqis li kemm l-entita' tad-daqqa mal-vann kif ukoll kif il-mutur baqa' jtkaxkar u l-hsara estensiva fih jevidenzjaw li l-attur ma kienx qed isuq bil-mod bl-erbghin jew hamsa u erbghin kilometru fis-siegha kif sostna li kien qed jaghmel sa fejn jiftakar sa hdejn l-iskola tar-Rabat izda probabilment kien qed isuq b'velocita' aktar elevata.

Illi dawk suesposti huma l-unici provi li ghandha din il-Qorti dwar kif sehk l-incident in kwistjoni. Il-konvenut jinsisti li hu ha l-prekawzjonijiet kollha qabel ma ghamel il-manuvra u cioe' qabel dar sabiex jidhol fis-'side-road'. Jinsisti li xeghel l-'indicator' hares fil-'lane' opposta u ma rax karozzi gejjin, hares fil-mera tal-gejb tieghu u ma ra lil hadd gej minn warajh biex jaqbzu u x'hin ma ra lil hadd kompla bil-manuvra biex jidhol fis-'side-road'.

Da parti tieghu l-attur fis-sottomissjonijiet tieghu jinsisti li l-konvenut waqt li kien qed jaghmel din il-manuvra, liema manuvra hija wahda legalment permissibbli kif jammetti l-istess attur fis-sottomissjonijiet tieghu, naqas milli jzomm 'proper look-out' ghaliex skont l-attur li kieku l-konvenut zamm 'proper look-out' ma setax ma jarax lill-attur gej bil-mutur minn warajh.

Ghalkemm din il-Qorti taqbel mas-sottomissjonijiet tal-attur li l-konvenut, anki f' manuvra legalment permissibbli kellu l-obbligu li jzomm 'a proper

look-out' mill-provi migjuba quddiemha tqis li dawn mhumie x bizzjed sabiex jevidenzjaw sal-grad tal-probabbli rikjest mil-ligi li l-konvenut ma zammx din il-'proper look-out'. Fil-fatt jirrizulta li ma gietx kontradetta bl-ebda mod ix-xhieda tal-konvenut u tal-passiggier li l-konvenut fil-fatt xeghel l-'indicator' ferm qabel huwa ghamel il-manuvra biex jaqsam il-'lane' opposta. In oltre x-xhud terz Lee Philips li kien qed isuq ffit karozzi wara jikkonferma li kien hemm it-traffiku u li dan kien miexi bil-mod allura dan jikkonferma wkoll li l-konvenut ma setax kien qed isuq hafna fil-mument li gie biex jaghmel il-manuvra anzi jikkorrobra dak li jixhed u li cioe' huwa naqqas il-velocita'. Jirrizulta wkoll lill-Qorti li ma kienx il-konvenut biss li ma rax il-mutur ta' l-attur gej qabel ma seh l-incident, izda l-istess xhud terz jikkonferma li qabel l-incident huwa ma rax il-mutur ghalkemm dan suppost kien quddiemu!. Din il-Qorti ssibha ferm diffi li jekk l-attur kien qed isuq fuq in-naha ta' barra tal-vetturi quddiem il-vettura ta' Lee Philips, li dan tal-ahhar ma jkunx rah quddiemu qabel seh l-incident. Dan kollu allura jqajjem dubji kbar f'mohh din il-Qorti minn fejn gie l-attur qabel ma seh l-incident u wkoll il-velocita' li kien qed isuq biha. Din il-Qorti tista' tahseb f'hafna probabbiltajiet dwar minfejn seta' gie l-attur bhal per ezempju seta' kien qed isuq fuq in-naha ta' gewwa u x'hin sab it-traffiku miexi bil-mod iddecieda li jaqbez il-barra u jaqbez il-vettura tal-konvenut u ghalhekk dan jiggustifika l-fatt li l-konvenut ma jkunx rah, f'liema kaz l-incident zgur ma seh x tort il-konvenut izda tort tal-imprudenza tal-istess attur. Il-Qorti izda tista' tahseb ukoll f'xenarju iehor fejn l-attur kien qed isuq kompletament 'wrong-side' tant li l-incident seh fil-'lane opposta' tista' tghid fuq in-naha tax-xellug taghha meta thares mir-Rabat filwaqt li l-vann kien kwazi dahal fis-'side-lane'. Il-Qorti ghalhekk tistaqsi x'kien

qed jaghmel l-attur isuq kompletament 'wrong-side' u tistaqsi jekk minn fejn effettivament gie l-attur setax jarah il-konvenut mill-mera tieghu jew jekk l-attur kienx barra mill-viswal tal-mera ghaliex tant kien qed isuq 'wrong-side' li lanqas il-mera ma qabditu. Il-konvenut xehed u dan gie kkonfermat ukoll mix-xhieda l-ohra li mill-'lane' opposta ma kienux gejjin karozzi u ghalhekk l-attur seta' facilment abbuza minn dan il-vojt u prova jaqbez lill-konvenut u gara dak li gara. Dawn huma biss ezempji ta' diversi xenarji possibbli li din il-Qorti tista' tahseb dwar kif seta' seh l-incident min-naha tal-attur liema xenarji wkoll ikunu konformi mal-provi li tressqu quddiemha.

Il-Qorti temfasizza li ghalkemm huwa minnu li l-konvenut kellu l-obbligu tal-'proper look-out' anki l-attur kellu l-istess obbligu. Il-Qorti mill-provi li ghandha quddiemha fl-atti ta' dan il-process tqis li ma tressqitx prova adegwata sal-grad rikjesta mil-ligi u cioe' dak tal-probabbli li l-konvenut naqas li jzomm il-'proper look-out' kif kien obligat li jaghmel u li konsegwenza ta' hekk seh l-incident li kien involut fih l-attur. Dan huwa wkoll rizultat li wara li din il-Qorti gharblet il-provi kollha mressqa quddiemha l-istess Qorti ma setghetx teskludi xenarji ohra dwar kif probabbilment seta' seh l-incident. Il-Qorti taghmlilha cara li mihijjex qed issostni li l-incident gara mod jew iehor izda qed tindika biss li ma tressqux bizzejjed provi sabiex jindikaw lilha li l-incident seh tort il-konvenut ghaliex jirrizultaw diversi xenarji ohra dwar kif probabbilment seta' gara l-incident tant li ma tqisx li gie pruvat lilha sal-grad tal-probabbli d-dinamika vera tal-incident. Sfortunatament il-fatt li l-attur tilef il-memorja dwar x'kien qed jaghmel qabel l-incident u kif seh l-incident ma ghenx fit-tfittxija tal-verita' dwar dan l-incident.

Illi ghalkemm huwa minnu li l-grad tal-prova fil-kamp civili huwa anqas minn dak fil-kamp kriminali din il-Qorti ma tistax taqbad u taghzel wahda minn diversi probabbiltajiet dwar kif seta' sehh l-incident in kwistjoni u taqbad u tiddeciedi li l-incident gara mod u mhux mod iehor la ma ghandhiex bizzzejjed provi li fuqhom tkun tista' sserrah il-gudizzju taghha. F'dawn ic-cirkustanzi l-Qorti tqis li l-attur ma rnexxielux jipprova t-talba tieghu li l-konvenut kien il-persuna responsabbli ghall-incident awtomobilistiku li fih l-attur sfortunatament soffra debilita' permanenti u ghaldqstant ma ghandhiex alternattiva ghajr li tichad it-talbiet attrici.

Decizjoni

Ghaldaqstant in vista ta' dak kollu suespost, il-Qorti tghaddi sabiex taqta u tiddeciedi din il-kawza billi filwaqt li tiddikjara li l-attur naqas li jipprova t-talbiet attrici sal-grad rikjest mil-ligi kif dedotti fil-konfront tal-konvenut, tghaddi sabiex tichad it-talbiet attrici bl-ispejjez kontra l-istess attur.

**(ft.) Dr. Joanne Vella Cuschieri
Magistrat**

**(ft.) Maureen Xuereb
D/Registratur**

Vera kopja

D/Registratur

